Akụkọ nke Ahikar

Okwu mmalite

Anyị nwere na Akụkọ nke Ahikar otu n'ime isi mmalite nke echiche na amamihe mmadụ oge ochie. Enwere ike ịchọpụta mmetụta ya site n'akụkọ ifo nke ọtụtụ mmadụ, gụnyere Koran, na Agba Ochie na Agba Ọhụrụ.

Otu mosaic a chọtara na Treves, Germany, gosiri àgwà Ahikar n'etiti ndị amamihe nke ụwa. Nke a bụ akụkọ ya mara mma.

Ụbọchị akụkọ a abụrụla isiokwu nke mkparịta ụka na-ekpo ọkụ. Ndị ọkà mmụta mechara detuo ya ihe dị ka narị afọ mbụ mgbe akụkọ mbụ pụtara n'ime akwụkwọ papaịrọs Aramaic nke 500 BC n'etiti mkpọmkpọ ebe nke Elephantine.

O doro anya na akụkọ ahụ bụ akụkọ ifo, ọ bụghị akụkọ ihe mere eme. N'ezie onye na-agụ nwere ike ime ka amara ya na ibe mgbakwunye nke The Arabian Nights. Edere ya nke ọma, na akụkọ nke jupụtara n'omume, aghụghọ, na ụzọ mgbapụ dị warara na-adọrọ uche na nke ikpeazụ. Nnwere onwe nke iche echiche bụ ihe onwunwe kachasị ọnụ ahịa nke onye edemede.

Ihe odide ahụ kewara onwe ya ụzọ anọ: (1) Akụkọ; (2) Ozizi ahụ (usoro Ilu dị ịrịba ama); (3) Njem ahụ gaa Ijipt; (4) Ihe Nlereanya ma ọ bụ Ilu (nke Ahikar ji gụchaa agụmakwụkwọ nwa nwanne ya mehiere).

ISI NKE 1

Ahikar, Grand Vizier nke Assyria, nwere ndị nwunye 60 mana o kpebisiri ike na o nweghị nwa nwoke. Ya mere ọ na-eji nwa nwanne ya. O juputara n'amam-ihe na ihe-ọmuma ka Ọ nākpabụ ya kari nri na miri.
1 Akụkọ banyere Haikara, bụ́ onye maara ihe, na Vizier nke Senakerib, bụ́ eze, na nke Nadan, nwa nwanne Haikara bụ́ onye amamihe.
2 Otù eze we di n'ubọchi Senakerib nwa Sarhadum, bú eze Asiria, na Ninive, bú nwoke mara ihe, aha-ya bu Haikara; onye ahu bu kwa Vizia nke eze, bú Senakerib.
3 O nwe-kwa-ra ezi ihe, ihe bara uba na ihe bara uba, ma ọ bu onye-nkà, mara ihe, onye-ọmuma-ihe, n’ọmuma-ihe, n’echiche na n’ọchịchị, ọ luru-kwa-ra ọgu ndinyom atọ, ma wuere onye ọ bula ulo uku eze.
4 Ma n’ihe nile ọ nweghị nwa site n’aka onye ọ bụla. nke ndị inyom a, ndị nwere ike ịbụ onye nketa ya.
5 Ma o wee wute ya nke ukwuu n’ihi nke a, ma otu ụbọchị ọ kpọkọtara ndị na-agụ kpakpando na ndị ọkà mmụta na ndị dibịa afa ma kọwaara ha ọnọdụ ya na okwu nke nwanyị aga ya.
6 Ha we si ya, Je, chuara chi di iche iche àjà, riọ kwa ha ka ha we nye gi nwa-nwoke.
7 O we me dika ha siri ya, we chuara arusi nile àjà, ma riọ ha, riọ kwa ha aririọ, na aririọ-amara.
8 Ma ha azaghi ya otù okwu. O we la n'obi-uku na iru-újú, nēwepu n'obi-ya.
9 O we laghachi, riọ Chineke Nke kachasi ihe nile elu, kwere, nāriọ Ya n'obi-ọku, si, Chineke Nke kachasi ihe nile elu, Onye okike elu-igwe na nke uwa, Onye Okike nke ihe nile ekere!
10 Ariọm Gi ka I nyem nwa-nwoke, ka Ọ we kasim obi, ka Ọ we nọyere n'obim, ka O we mechi anyam, ka o we lìem.
11 Ma olu we biakute ya, si, Ebe i buru uzọ dabere n'aru arusi apiri api, we chuara ha àjà, n'ihi nka i gānọgide n'enweghi nwa ogologo ndu-gi.
12 Ma kuru Nadan nwa nwa-nne-gi, me ya nwa-gi, zí kwa ya mmụta-gi na ezi imu-gi, ọ gēlì kwa gi n'ọnwu-gi.
13 O we kuru Nedan nwa nwa-nne-ya nwayi, onye nāṅu ara nke-ntà. O we rara ya nye n'aka ndi-nbia asatọ, ka ha we nye ya ara, me ka ọ rigota.
14 Ha we were ezi ihe-oriri na ọbụbạ-nsọ ahu na uwe-nwuda di ọcha na uwe-ododo, na ogho uhie, tolite ya. O we nọkwasi n'ihe-ndina nke silk.
15 Nadan we tolite, jegharia, nēbạ elu dika osisi cedar toro ogologo, o we zí ya omume ọma na ide na sayensi na nghọta.
16 Ma mbẹ ọtutu ubọchi gasiri eze, bú Senakerib, legidere Haia, hu na o mere agadi nke-uku: ọzọ kwa, ọ si ya.
17 ‘‘Unyi m’nāsọpuru, onye-nkà, na onye kwesiri ntukwasi-obi, onye mara ihe, bú onye-isi, na ode-akwukwọ, onye-isim, na onye-isi-nduzim; n'ezie i mewo agadi nke-uku, i bu kwa arọ arọ; na ọpụpụ gị site n’ụwa a aghaghị ịdị nso.
18 Gosim onye gēnwe ọnọdu n'òfùfèm gānọchi gi. Haikara we si ya, Onye-nwem, ka isi-gi di ndu rue mbẹ ebighi-ebi! E nwere nwa Nadan nwa nwanne m nwaanyị, emewo m ya nwa m.
19 M'we me ka ọ rigota, zí kwa ya amam-ihem na ihe-ọmumam.
20 Eze we si ya, Haikara! kpọta ya n'irum, ka m'we hu ya, ma ọ buru na ahurum ya ka ọ di nma, tiye ya n'ọnọdu-gi; i gāla kwa ije ka i zuru ike na ibi ndu-gi fọduru n'izu-okè di utọ.
21 Haịka we je gosi Nedan nwa nwa-nne-ya. O we kpọ isi ala nye ya ike na nsọpuru.
22 O we le ya anya, hu ya anya, we ṅuria ọṅu nime ya, si Haikara, Ọ̀ bu nka bu nwa-gi, Haikara? A na m ekpe ekpere ka Chineke chebe ya. Ma dika i jeworom na nnam, bú Sarhadum, ka nwa-nwoke a nke gi jefèm, mezu kwa ihem nile, na nkpàm, na okwum nile, ka m'we sọpuru ya, me kwa ya ka ọ di ike n'ihi gi.
23 Haikara we kpọ isi ala nye eze, si ya, Ka isi-gi di ndu, onye-nwem, bú eze, rue mbẹ ebighi-ebi! A na m ariọ gị ka i wee nwee ndidi n’ebe nwa m nwoke bụ́ Nadan nọ ma gbaghara mmehie ya ka o wee jeere gị ozi otú o kwesịrị ekwesị.
24 Eze wee ṅụọrọ ya iyi na ọ ga-eme ya ka ọ bụrụ onye kasị ukwuu n’ihe ọ na-amasị ya, na onye kasị ike n’etiti ndị enyi ya, na na ya ga-anọnyere ya na nsọpụrụ na nsọpụrụ nile. O wee susuo aka ya ọnụ, sị ya gaa n'ihu.
25 O we were Nedan. nwa nwa-nne-ya nwoke tiyere ya, we nọkwasi ya n'ime-ulo, nēje ije nēzí ya ehihie na

ehihie, rue mbẹ o were amam-ihe na ihe-ọmuma mejue ya kari nri na miri.

ISI NKE 2

A "Ogbenye Richard's Almanac" nke oge ochie. Iwu na-adịghị anwụ anwụ nke omume mmadụ gbasara ego, ụmụ nwanyị, uwe, azụmahịa, ndị enyi. A na-achọta ilu ndị na-adọrọ mmasị karịsịa n'amaokwu nke 12, 17, 23, 37, 45, 47. Tụlee amaokwu nke 63 na ụfọdụ n'ime okwu nkwutọ nke oge a.

1 Ya mere ọ kuziri ya, na-asị: 'O nwa m nwoke! nuru okwum, je kwa ndum-ọdum, cheta kwa ihe m'nēkwu.

2 O nwa m nwoke! ọ buru na i nānu okwu, ka ọ nwua n'obi-gi, ekpughe-kwa-la ya nye onye ọzọ, ka ọ we ghara ghọ icheku di ndu, we sure ire-gi, kpata nbụ n'aru-gi, i we nweta ita-uta, ewe me ya ihere n'iru Chineke na nwoke.

3 O nwa m nwoke! ọ buru na i nuwo akukọ, ewesala ya; ọ buru kwa na i huwo ihe, akọla ya.

4 O nwa m nwoke! mee ka okwu-ọnu-gi di nfe nye onye nānu ihe, eme-kwa-la ngwa iweghachi ọziza.

5 O nwa m nwoke! mbẹ ọ bula i nuworo, ezo-kwa-la ya.

6 O nwa m nwoke! atọpụla eriri e kechiri ekechi, unu atọpụkwala ya, ma-ọbụlakwa eriri atọpụworo.

7 O nwa m nwoke! Achọla mma-anya nke elu-igwe: n'ihi na ọ nālalata, we nāgabiga: Ma ihe-ncheta nsọpuru nādiru mbẹ ebighi-ebi.

8 O nwa m nwoke! Ekwela ka nwayi nēnweghi uche ghọbụ gi n'ọnu-ya, ka i we ghara inwu ọnwu nke kachasi nma, ma o we jide gi na ubụ rue mbẹ anwudeworo gi.

9 O nwa m nwoke! achọla nwayi nke yi uwe-nbọkwasi na manu-otite dina, bú onye ihe-árú na ihe-nzuzu nime nkpuru-obi-ya. Ahuhu, ma ọ buru na i nye ya ihe ọ bula nke gi, ma-ọbu nye ya ihe di n'aka-gi, we rafue gi na nmehie, Chineke we wesa gi iwe.

10 O nwa m nwoke! unu adi-kwa-la ka osisi almond, n'ihi na ọ nāmi akwukwọ n'iru osisi nile, na nkpuru nke anēri eri n'azu ha nile: kama di ka osisi mulberry, nke nāmi nkpuru n'iru osisi nile, nābọchi kwa ha nile.

11 O nwa m nwoke! Ruda isi-gi n'ala, me ka olu-gi di nro, di kwa nsọpuru, je ije n'uzọ ziri ezi, abu-kwa-la onye-nzuzu. Eweli-kwa-la olu-gi mbẹ i nāchì ọchì n'ihi na ọ buru na ọ bu oké olu ka ejiwuru ulo, inyinya-ibu gāwu ọtutu ulo kwa-ubọchi; ọ bụrụkwa na ọ bụ n'ike ka e ji kwọọ ihe ubi, a gaghị ewepụ ihe ubi n'okpuru ubu kamel.

12 O nwa m nwoke! iwezugara nkume n'aka onye mara ihe di nma kari iṅu na manya-vine n'etiti onye nēwuta ihe.

13 O nwa m nwoke! Wukwasi manya-vine-gi n'ílì ndi ezi omume, eso-kwa-la ndi nēlelì anya ṅua.

14 O nwa m nwoke! rapara n'aru ndi-amam-ihe ndi nātu egwu Chineke, di kwa ka ha, eje-kwa-la ndi nēnweghi uche nso, ka i we ghara idi ka Ya, we muta uzọ-Ya nile.

15 O nwa m nwoke! mgbe ị nwetara gị enyi ma ọ bụ enyi, nwalee ya, ma emesịa mee ya ka ọ bụrụ enyi na enyi; unu eto-kwa-la ya n'ọnwu-nwa; Ejila onye amam-ihe kọrọ ihe mebie okwu-gi.

16 O nwa m nwoke! mbẹ akpukpọ-ukwu nānọgide n'ukwu-gi, soro ya je n'ogwu ahu, me-kwa-ra nwa-gi nwoke na ulo-gi na umu-gi uzọ, me kwa ka ubọ-gi bùa amuma tutu ọ nāga n'elu oké osimiri na ebili-miri-ya nile, ọ pughi kwa imi. echekwara.

17 O nwa m nwoke! ọ buru na ọgaranya rie agwọ, ha nāsi, Ọ bu n'amam-ihe-ya;

18 O nwa m nwoke! afọ ju ya n'ihe-oriri-gi nile na àkù-gi nile;

19 O nwa m nwoke! abụla onye-abata-obi nye onye-nzuzu, eso-kwa-la ya eri-kwa-la nri, ṅuria-kwa-la n'ọhuhu nile nke ndi-abata-obi-gi. Ọ buru na onye-iro-gi emejọ gi, me ya ebere.

20 O nwa m nwoke! Onye nātu egwu Chineke ka i gātu egwu Ya, sọpuru kwa Ya.

21 O nwa m nwoke! onye na-amaghị ihe na-ada ma sụọ ngọngọ, ma onye maara ihe, ọ bụrụgodị na ọ sụọ ngọngọ, ọ naghị eme ka ọ maa jijiji, ọ bụrụgodị na ọ daa, ọ na-ebili ngwa ngwa, ọ bụrụkwa na ọ na-arịa ọrịa, o nwere ike ilekọta ndụ ya. Ma onye na-amaghị ihe na onye nzuzu, ọrịa ya enweghị ọgwụ.

22 O nwa m nwoke! ọ buru na onye ọ bula biakute gi onye di ala n'onwe-gi, ga n'iru izute ya, guzoro, ma ọ buru na ọ pughi ikwughachi gi, Onye-nwe-ya gēnyeghachi gi ya.

23 O nwa m nwoke! enwela obi ebere tie nwa gị nwoke, n'ihi na ịta mmiri nke nwa gị nwoke dị ka nri dị n'ubi ubi, na dị ka ekekọta ọnụ obere akpa, na dị ka njide nke anụ ọhịa, na dị ka mkpọchi ọnụ ụzọ.

24 O nwa m nwoke! bọchi nwa-gi n'ajọ omume, zí kwa ya omume tutu o nupu isi n'aru gi, we me ka i ba n'ihe-nlelì n'etiti ndim, kwuba isi-gi n'amá na nkpọkọta, ewe ta gi ahuhu n'ajọ omume-ya nile.

25 O nwa m nwoke! werenu onwe-gi ehi mara abuba nke apí-ya, na inyinya-ibu nke ukwu nke ukwu-ya abua; ha ka ha gēbibi.

26 O nwa m nwoke! ekwela ka nne na nna-gi akọcha gi, ma Jehova gātọ ha utọ; n'ihi na e kwuru, sị: "Onye na-eleda nna ya ma ọ bụ nne ya anya, ya nwụa ọnwụ (m bu ọnwụ nke mmehie) ma onye na-asọpụrụ nne na nna ya ga-agbatị ụbọchị ya na ndụ ya, ọ ga-ahụkwa ezi ihe niile. "

27 O nwa m nwoke! Ejela ije n'uzọ na-ejighi ngwa-agha, n'ihi na i maghi mbẹ onye-iro gēzute gi, ka i we di njikere nye ya.

28 O nwa m nwoke! unu adịla ka osisi nke na-enweghị akwụkwọ, nke na-adịghị eto, kama dị ka osisi kpuchiri akwụkwọ ya na alaka ya; n'ihi na nwoke nke nēnweghi nwunye ma-ọbu umu anēme ihere n'uwa, ha nākpọ kwa ha asì, dika osisi nēnweghi akwukwo nke nēnweghi nkpuru.

29 O nwa m nwoke! di ka osisi nāmi nkpuru n'akuku uzọ, nke ndi nile nāgabiga nēri nkpuru-ya, anu-ọhia nke ọhia nānọ kwa n'okpuru ndò-ya, nēri kwa ufọdu nime akwukwọ-ya.

30 O nwa m nwoke! atụrụ ọ bụla nke na-esi n'ụzọ ya kpafuo na ndị enyi ya na-aghọrọ anụ ọhịa wolf nri.

31 O nwa m nwoke! asila, Onye-nwem bu onye-nzuzu, ma amam-ihe ka m'bu, akọ-kwa-la okwu nke amaghi-ama na ihe-nzuzu, ka ọ we ghara iju gi anya.
32 O nwa m nwoke! abụla otù nime ndi-orù ahu, ndi ndi-nwe-ha nāsi, Si n'ebe ayi nọ pua, kama buru otù nime ndi ahu ndi ha nāsi, Biarue nso, biakute ayi nso.
33 O nwa m nwoke! elela orù-gi anya n'iru onye-ibe-ya: n'ihi na i maghi onye nime ha gābara gi uru n'ikpe-azu.
34 O nwa m nwoke! atula egwu Onye-nwe-gi nke kere gi, ka O we ghara idi gi nkiti.
35 O nwa m nwoke! Me ka okwu-ọnu-gi di nma, me kwa ire-gi utọ; ekwela ka ibe-gi zọkwasi ukwu-gi, ka o we ghara zọkwasi n'obi-gi ọzọ.
36 O nwa m nwoke! ọ buru na i were okwu amam-ihe tie onye mara ihe, ọ gāmakpu n'obi-ya dika ihere nēnweghi uche; ma ọbụrụ na i were osisi na-achapụ ndị amaghị ihe ọ ga-aghọta ma ọ bụ nụ.
37 O nwa m nwoke! ọ buru na i ziga onye mara ihe n'ihi nkpà-gi, enye-kwa-la ya ọtutu iwu: n'ihi na ọlu-gi ka ọ gālu dika i nātọ gi utọ: ma ọ buru na i ziga onye-nzuzu, enyela ya iwu, kama je n'onwe-gi lua ọlu-gi; nye ya iwu, ọ gaghi-eme ihe nātọ gi utọ. Ọ bụrụ na ha zitere gị ahịa, mee ngwa ngwa imezu ya ngwa ngwa.
38 O nwa m nwoke! emela onye-iro madu ka ọ di ike kari gi: n'ihi na ọ gātùta gi, na ọ́bọ̀-ya n'aru gi.
39 O nwa m nwoke! nwaa nwa-gi nwoke na orù-gi, tutu i nye ha ihe-gi nile, ka ha we ghara ikpochapu ha; n'ihi na onye nwere aka zuru oke ka a na-akpọ onye maara ihe, ọ bụrụgodị na ọ bụ onye nzuzu na onye na-amaghị ihe, na onye nwere aka efu ka a na-akpọ ogbenye, onye na-amaghị ihe, ọ bụrụgodị na ọ bụ onye isi ndị amamihe.
40 O nwa m nwoke! M'we rie ufọdu, na ilo aloe, ma ọ dighi ihe di ilu ka m'chọworo kari ọbẹye na unwu.
41 O nwa m nwoke! zí nwa-gi nwoke idi-ike na agu, ka o we me nke-ọma na nlekọta ulo-ya.
42 O nwa m nwoke! akụziri ndị na-amaghị ihe n'asụsụ ndị amamihe, n'ihi na ọ ga-arọ ya arọ.
43 O nwa m nwoke! Egosila eyì-gi ọnọdu-gi, Ka ọ we ghara iju gi anya.
44 O nwa m nwoke! ikpu-ìsì nke obi di arọ́ kari ikpu-ìsì nke anya: n'ihi na kpuru ìsì nke anya nwere ike isi nke nta nke nta duru, ma kpuru-ìsì nke obi adighi-edu, ọ nāpu kwa n'uzọ ziri ezi, nēje n'ebe bạgọrọ abạgọ. ụzọ.
45 O nwa m nwoke! Isu-ngọngọ nke madu n'ukwu-ya di nma Kari isu-ngọngọ nke onye were ire-ya.
46 O nwa m nwoke! enyi nke nọ nso di nma kari nwa-nne di oke nma nke nọ n'ebe di anya.
47 O nwa m nwoke! ịma mma na-ada ada ma mmụta na-adịte aka, ụwa na-adakwa ada wee ghọọ ihe efu, ma aha ọma adịghị aghọ ihe efu, ọ dịghịkwa ada mbà.
48 O nwa m nwoke! nwoke ahu nke nēnweghi izu-ike, ọnwu-ya di nma kari ndu-ya; ma olu ikwa-ákwá di nma kari olu iti-nkpu; n'ihi na iru-újú na ikwa-ákwá, ọ buru na egwu Chineke di nime ha, di nma kari olu iti-nkpu-ọnù na ọnù.
49 O nwa m! apata awọ n'aka-gi di nma kari ọgazị n'ite abạta-obi-gi; na aturu nso gi di nma kari ehi di anya; ma nza di n'aka-gi di nma kari nnù nza nēfe efe; na ịda ogbenye nke na-achịkọta dị mma karịa ịchụsasị nke ọtụtụ ihe oriri; Nkịta ọhịa dị ndụ dịkwa mma karịa ọdụm nwụrụ anwụ; na otu paụnd nke ajị anụ dị mma karịa otu paụnd akụ̀ na ụba, a na m ekwu maka ọla-edo na ọlaọcha; n'ihi na ọla-edo na ọla-ọcha ezonariwo ma kpuchie ya n'uwa, ma ha adighi-ahu ya; ma ajị anụ na-anọrị n'ọma ahịa, a na-ahụ ya, ma bụrụ ihe ịma mma n'anya onye na-eyi ya.
50 O nwa m nwoke! obere akụ dị mma karịa akụ gbasasịrị.
51 O nwa m nwoke! nkịta dị ndụ dị mma karịa ogbenye nwụrụ anwụ.
52 O nwa m nwoke! obẹye nke nēme ezi omume di nma kari ọgaranya nke nwuru anwu na nmehie.
53 O nwa m nwoke! Debe okwu n'obi-gi, ma ọ gābara gi uru, ma lezie anya ka i kpughee nzuzo nke eyì-gi.
54 O nwa m nwoke! ekwela ka okwu ọ bula si n'ọnu-gi puta rue mbẹ i ji obi-gi bạ ìzù. Eguzo-kwa-la n'etiti madu ise-okwu; ma si n'ebe ahu bạ ọsọ, zuru ike.
55 O nwa m nwoke! eguzogidela nwoke dị ike karịa onwe gị, ma nweta mmụọ ntachi obi, na ntachi obi na omume ziri ezi, n'ihi na ọ dịghị ihe dị mma karịa nke ahụ.
56 O nwa m nwoke! Akpọla enyi mbụ gị asị, n'ihi na nke abụọ agaghị adịgide.
57 O nwa m nwoke! leta onye ewedara n'ala nime nkpabụ-ya, kwue okwu bayere ya n'iru Sultan, me kwa ike-gi izọputa ya n'ọnu ọdum.
58 O nwa m nwoke! aṅurila ọṅu n'ọnwu nke onye-iro-gi: n'ihi na nwa mbẹ ntà gasiri i gābu onye-abạta-obi-ya: ma onye nākwa gi ọchì ka i nāsọpuru, sọpuru kwa ya n'iru n'ekele.
59 O nwa m nwoke! Ọ buru na miri guzo n'elu-igwe, ka oji di kwa ọcha, myrrh nātọ kwa utọ dika manu-aṅu;
60 O nwa m nwoke! ọ buru na i nāchọ inwe uche, bọchie ire-gi ka ọ ghara ikwu okwu-ugha, bọchi kwa aka-gi n'izi-ihe, na anya-gi abua ka ọ ghara ihu ihe ọjọ; ewe kpọ gi onye mara ihe.
61 O nwa m nwoke! ka onye mara ihe were nkpa-n'aka ti gi ihe: Ma ka onye-nzuzu ekwela ka i were nzọputa utọ te gi. Di umeala n'obi na nwata, agāsọpuru gi n'agadi-gi.
62 O nwa m nwoke! emegide-kwa-la madu n'ubọchi nile nke ike-ya, emegide-kwa-la osimiri n'ubọchi iju-miri-ya.
63 O nwa m nwoke! emela ngwa ngwa n'ọlulu-nwunye nwunye: n'ihi na ọ buru na ọ di nma, ọ gāsi, Onye-nwe-ayi, me ka m'rie ihe; ma ọ bụrụ na ọ dị njọ, ọ ga-atụle onye kpatara ya.
64 O nwa m nwoke! onye ọbụla mara mma na uwe ya, ọ bụ otu ihe ahụ n'okwu ya; ọzọ kwa, onye ahu nke di nma n'uwe-ya, ya onwe-ya bu kwa otù ihe ahu n'okwu-ya.
65 O nwa m nwoke! ọbụrụ na i mewo ohi, mee ka Sultan mara ya, nyekwa ya òkè ya, ka ewe napụta gị n'aka ya, n'ihi na ma ọ́ bụghị ya, ị ga-atachi obi ilu.
66 O nwa m nwoke! mee enyi onye afọ juru afọ na afọ nke aka ya, emela enyi onye aka ya mechiri emechi na agụụ.
67 Enwere ihe anọ nke na-enweghị eze ma ndị-agha ya enweghị ike ịnọ na nchekwa: mmegbu site n'aka onye

ọchịchị, na ọchịchị ọjọọ, na mgbagha nke ọchịchọ, na ọchịchị aka ike n'ihe ahụ; na ihe anọ nke anāpughi izo: onye nwere uche, na onye-nzuzu, na ọgaranya, na obẹye.

ISI NKE 3

Ahikar lara ezumike nká site na itinye aka n'ihe gbasara steeti. Ọ na-enyefe ihe onwunwe ya n'aka nwa nwanne ya dị aghụghọ. Nke a bụ akụkọ magburu onwe ya banyere otú onye na-enweghị ekele si atụgharị anya. Nkịta e ji aghụghọ kegide Ahikar mere ka a mara ya ikpe ọnwụ. O doro anya na njedebe nke Ahikar.

1 Otú a ka Haia kwuru, ma mbẹ o kwubìriworo okwu-ọnu na ilu ndia nye Nadan, bú nwa nwa-nne-ya, na o chere na ọ gēdebe ha nile, ma ọ maghi na kama na ọ nēgosi ya ike-ọgwugwu na nleda-anya na ikwa-emò.

2 Ma Heikara we nọdu ala n'ulo-ya, nye Nedan àkù-ya nile, na orù-ya nile, na ndinyom nēje ozi, na inyinya-ya, na anu-ulo, na ihe nile ọ bula nke o nwere na ihe ọ nwetara; ma ike nke ịtụ-nsọ na nke mmachibido iwu wee dịrị n'aka nke Nadan.

3 Haikara we nọdu na-ezu ike n'ulo-ya;

4 Ma mbẹ Nedan matara na ike nke okwu-ọnu na nke mmachibido ahu di n'aka-ya, o we leda ọnọdu Haikara anya, we kwara ya ọchì, we malite ibo ya uta mbẹ ọ bula ọ pụtara, si, Nwa-nne nnam Haikara nọ n'aka-ya; ọ maghi kwa ihe ọ bula ubụ a.

5 O we malite iti ndi-orù na ndinyom nēje ozi, na ire inyinya na camel, na iri ihe nile nke nna-ya nna Haia nwere.

6 Ma mbẹ Haikara huru na o nweghi ọmiko n'aru ndi-orù-ya ma-ọbu n'aru ulo-ya, o we bilie chua ya n'ulo-ya, ziga ozi igosi eze na ọ bạsasara ihe-nnweta-ya na ihe-oriri-ya.

7 Eze we bilie kpọ Nedan, si ya, Mbẹ Haikara nādi ndu, ọ dighi onye ọ bula gāchi àkù-ya, ma-ọbu ulo-ya, ma-ọbu ihe-onwunwe-ya.

8 Ma e weliri aka nke Nedan n'ebe nwanne nna ya nwoke bụ́ Haịka nọ na ngwongwo ya niile, ma n'otu oge ahụ ọ banyeghị ma ọ bụ pụọ, ma ọ dịghị ekele ya.

9 Ya mere Haikara chegharịrị site n'ịdọgbu onwe ya n'ọrụ ya na Nadan nwa nwanne ya nwoke, ma ọ nọgidere na-enwe mwute.

10 Nadan nwe-kwa-ra nwa-nne nke-ntà, aha-ya bu Benuzardan: Haikara we kuru ya nye onwe-ya n'ọnọdu Nedan, me ka ọ rigota, we sọpuru ya nke-uku. O we nye ya ihe nile o nwere, me ya onye-isi ulo-ya.

11 Ma mgbe Nedan matara ihe merenụ, e jidere ya n'ekworo na ekworo, ma ọ malitere ịtamu ntamu nye onye ọbụla jụrụ ya ajụjụ, na ịkwa-emo, nwanne nna ya nwoke Haịkara, na-asị: 'Nne nna m achụpụwo m n'ụlọ ya, ma ọ chụpụwo m n'ụlọ ya, ma ọ chụpụwo m. ma ọ buru na Onye kachasi ihe nile elu nyem ike, M'gēme ka ihe ọjọ ahu nke nēbụ biakwasi ya.'

12 Nadan wee malite ịtụgharị uche n'ihe banyere ihe ịsụ ngọngọ nke ọ ga-akpụpụtara ya. Ma mbẹ nwa oge gasiri Nadan chighariri ya n'obi-ya, degara Ekish, nwa Shah onye-amam-ihe, bú eze Peasia akwukwọ, si otú a:

13 Udo na ahụike na idi-ike na nsọpuru si-kwa-ra Senakerib, bú eze Asiria, na Nineve, site kwa n'aka onye-eze-ya na ode-akwukwọ-ya, bú Haikara, biakute gi, gi eze uku! Ka pence di n'etiti mu na gi.

14 Ma mbẹ akwukwọ a biakutere gi, ọ buru na i bilie, je ngwa ngwa jerue ndagwurugwu Nisrin na Asiria na Ninive, M'gēnye kwa gi ala-eze n'agha, nēnweghi kwa usu-ndi-agha.

15 O de-kwa-ra akwukwọ ọzọ n'aha Haikara degara Fero eze Ijipt. 'Ka udo dịrị n'etiti mụ na gị, Eze dị ike!

16 Ọ buru na mbẹ akwukwọ a biakutere gi, i gēbili kwa, je Asiria na Nineve rue ndagwurugwu Nisrin, M'gēnye kwa gi ala-eze n'agha, nēnweghi kwa agha.

17 Ma ihe odide nke Nadan dị ka akwụkwọ nke nwanne nna ya Haikara.

18 O we bạchie akwukwọ-ozi abua ahu, were nbạ-aka-akàrà nke nwa-nne nna-ya Haikara mechie ha; ma ha nọ n'ulo eze.

19 O wee gaa degara eze nwanne nna ya akwụkwọ ozi, sị Haikara, sị: 'Udo na ahụ ike dịịrị Vizier m, odeakwụkwọ m, onye isi ala m, Haịkara.

20 O Haikara, mbẹ akwukwọ-ozi a ruru gi, kpọkọta ndi-agha nile ndi gi na ha nọ, ma ka ha zue okè n'uwe na n'ọnu-ọgugu, wetaram ha n'ubọchi nke-ise n'ọzara Nisrin.

21 Ma mbẹ i gāhum n'ebe ahu ka ọ nābiakute gi, me ngwa me ka usu-ndi-agha bia imegidem dika onye-iro nēbusom agha: n'ihi na ndi-ozi Fero, bú eze Ijipt, nọyerem, ka ha we hu idi-ike-ayi. Usu-ndi-agha we tua egwu ayi: n'ihi na ndi-iro-ayi ka ha bu, ha nākpọ kwa ayi asì.

22 O we mechie akwukwọ-ozi ahu, zigara Haikara site n'aka otù onye nime ndi-orù eze. O we were akwukwọ nke-ọzọ nke o dere, bạsa ya n'iru eze, gua ya nye ya, gosi ya akàrà ahu.

23 Ma mbẹ eze nuru ihe di n'akwukwọ-ozi ahu, o nwere mgbagwoju-anya nke-uku, o we were oké iwe di ọku, si, E, egosiwom amam-ihem! kedu ihe m mere Haikara na o degara ndị iro m akwụkwọ ozi ndị a? Nke a ọ̀ bụ ụgwọ ọrụ m n'aka ya n'ihi ihe m mere ya?'

24 Nadan we si ya, Ka ewezugala onwe-gi, eze! ewe-kwa-la iwe, kama ka ayi je na ndagwurugwu Nisrin ka ayi hu ma akukọ a ọ̀ bu ezie ma-ọbu na obughi ya.

25 Nadan we bilie n'ubọchi nke-ise, chiri eze na ndi-agha na onye-ozi, je n'ọzara rue ọzara Nisrin. Eze we le, ma, le! Haziri na ndị agha ahụ n'usoro.

26 Haịkara we hu na eze nọ n'ebe ahu, o we bia nso, gosi usu-ndi-agha ka ha je dika agha, buso eze agha n'usoro, dika ahuru ya n'akwukwọ ahu, ma ọ maghi olulu Nadan gwuru bayere ya. ya.

27 Ma mbẹ eze huru omume nke Haikara we jide ya n'obi-uku na egwu na mgbagwoju-anya, o we were iwe di ọku.

28 Nadan we si ya, Ì huwo, onye-nwem, bú eze! kedu ihe ajọ omume a mere? ma ewe-kwa-la gi iwe, ewe-kwa-la obi-uku ma-ọbu aru-aru, ma je n'ulo-gi, nọkwasi n'oche-eze-gi, m'gēme kwa ka Haikara biakute gi abụ na nkpọrọ, M'gāchupu kwa onye-iro-gi n'aru gi, nādọbụghi kwa onwe-ya n'ọlu.

29 Ma eze laghachiri n'oche-eze-ya, iwe-ya we kpasue ya ime Heia, o meghi kwa ihe ọ bula bayere ya. Nadan we jekuru Haikara, si ya, Biko, nwanne nna m! N'ezie eze nāṅuri nime gi ọṅu nke-uku na ekele gi n'ihi ime ihe O nyere gi n'iwu.

30 Ma ubụ a o zigawom biakute gi ka i we zilaga ndi-agha ahu n'ọlu-ha, biakute ya, were aka-gi abua ke n'azu gi, na agbụ ukwu-gi abua, ka ndi-ozi Fero we hu nka, ka eze we me ya. ndị ha na eze ha na-atụ egwu.'

31 Haịkara we za, si, Inu bu irube isi. O we bilie ngwa ngwa kechie aka-ya abua n'azu, ke n'úkwù-ya abua.

32 Nadan we kuru ya, soro ya jekuru eze. Ma mbẹ Haikara batara n'iru eze, o we kpọ isi ala n'iru ya n'ala, we chọ ike na ndu ebighi-ebi nye eze.

33 Eze we si, Haikara, bú ode-akwukwọm, bú onye-isi okwum, na onye-isi alam, bú onye-isi alam, gosim ihe ọjọ ahu nke m'meworo gi, na i meworo ka m'kwughachi n'omume jọrọ njọ a.

34 Ha we gosi ya akwukwọ ahu n'akwukwọ-odide-ya na n'akara-ya. Ma mbẹ Haikara huru nka, ukwu-ya abua ma-kwa-ra jijiji ma kechie ire-ya ngwa ngwa, ma o nweghi ike ikwu okwu n'ihi egwu; ma ọ kwugidere isi ya n'ala ma daa ogbi.

35 Ma mbẹ eze huru nka, ọ huru na okwu ahu sitere n'aka-ya, o we bilie ngwa ngwa, nye ha iwu ka ha nwua Haikara, na ka ha were mma-agha tiye olu-ya n'olu n'azu obodo ahu.

36 Nadan we tie nkpu, si, Haikara, O iru-ọji! gini gēme gi ntughari-uche-gi ma-ọbu ike-gi n'ime ihe a emere eze?

37 Otú a ka onye-nkọ-akụkọ si. Ma aha onye-agha ahụ bụ Abu Samịk. Eze we si ya, Onye-agha! bilie, je, kechie olu Haikara n'ọnu-uzọ ulo-ya, tufue isi-ya n'aru-ya ọgu cubit ise.

38 Haikara we bụe ikperè ala n'iru eze, si, Ka onye-nwem, bú eze, di ndu rue mbẹ ebighi-ebi! ma ọbụrụ na ị chọrọ igbu m, ka ọchịchọ gị mezu; ma a ma m na ikpe adịghị m, kama onye ajọọ-omume bas inye nkọwasị nke ajọọ-omume ya; otu o sila dị, onye-nwem eze! ariọm gi na nke enyi-gi, kwe ka onye-nbọchi-agha nye ndi-orùm arum, ka ha we lìm, ka orù-gi ghọ kwa àjà-gi.

39 Eze we bilie nye onye-agha ka o me ya dika ọchichọ-ya siri di.

40 Ma ozugbo ahụ o nyere ndị odibo ya iwu ka ha kuru Haikara na onye-agha ma soro ya gaa ọtọ ka ha wee gbuo ya.

41 Ma mbẹ Haikara mara n'ezie na a gaje ibụ ya, o zigara nwunye-ya, si ya, Puta izutem, ka ha nọyere gi nnù umu-abọghọ nāmaghi nwoke, yikwasi ha uwe-nwuda nke ododo na uwe ọcha. silk ka ha we kwaram ákwá tutu ọnwum.

42 Ma dozie table maka onye-agha na ndị na-ejere ya ozi. Gwakọtakwa ọtụtụ mmanya, ka ha ṅuọ.'

43 O we me ihe nile nke O nyere ya n'iwu. O we mara ihe nke-uku, mara ihe na onye nwere uche. O wee jikọta nkwanye ùgwù na mmụta niile kwere omume.

44 Ma mgbe ndị agha nke eze na onye-agha bịarutere, chọtara tebụl e doziri n'usoro, na mmanya na mmanya vine dị oké ọnụ ahịa, ma ha malitere iri ihe na ịṅụ ihe ọṅụṅụ ruo mgbe ha ṅụrụ mmanya na mmanya.

45 Haikara we wezuga onye-agha ahu n'ebe nzukọ ahu di iche, si, Abu Samik, ọ̀ bughi na i maghi na mbẹ Sarhadum, bú eze, bú nna Senakerib, chọrọ ime ka i nwua, m'we kuru gi, zobe gi n'otù ebe rue mbẹ ebighi-ebi. iwe eze we dalata, ọ riọ gi?

46 Ma mbẹ M'mere ka i bia n'iru Ya, Ọ ṅuria nime gi: ma ubụ a cheta ebere M'mere gi.

47 Ma a ma m na eze ahụ ga-echeghar̄ị ya gbasara m ma ọ ga-ewe oke iwe maka ogbugbu m.

48 N'ihi na ikpe adighim ikpe, ọ gēru kwa, mbẹ i gēwetam nso n'iru ya n'ulo uku ya, na i gēzute oké àkù, ma mara na Nedan nwa nwa-nnem aghọbụwom, me kwam ihe ọjọ a; eze ga-echeghar̄ị maka igbu m; ma ubụ a enwerem okpuru ulo n'ogige ulom, ma ọ dighi onye mara ya.

49 Were amam-ihe nwunyem zobem nime ya. Ma enwere m ohu n'ụlọ mkpọrọ nke kwesịrị ka e gbuo m.

50 Kpọputa ya, yibe ya n'uwem nile, nye kwa ndi-orù iwu mbẹ ha nāṅubiga manya ókè ka ha bụe ya. Ha agaghị ama onye ha na-egbu.

51 Ma tufue isi-ya ọgu cubit ise n'aru-ya, were ozu-ya nye ndi-orùm ka ha lìe ya. I gēdowo kwa n'akam oké àkù.

52 Ma onye-agha ahu we me dika Haikara nyere ya iwu, o we jekuru eze, si ya, Ka isi-gi di ndu rue mbẹ ebighi-ebi!

53 Nwunye Haikara we nēwegara ya ozi n'ebe-nzuzo kwa izu ihe nke gēzuru ya, ọ dighi kwa onye ọ bula mara ya ma-ọbughi onwe-ya.

54 Ma a kọrọ akụkọ ahụ ma kwughachi ma gbasaa n'ebe nile nke otu e siri gbuo Haikara onye Sage ma nwụọ, ma ndị obodo ahụ nile ruuru ya uju.

55 Ma ha kwara ákwá, sị: 'Ewoo, gị Haikara! na maka mmụta gị na nkwanye ùgwù gị! Lee ka o si jọgbuo onwe ya maka gị na maka ọmụma-ihe gị! Òle ebe agāchọta onye di ka gi? òle ebe madu gādi kwa, bú onye-nghọta nke-uku, nke mara ihe nke-uku, nke mara kwa uka n'ikpé, ime ka gi ka o we meju ọnọdu-gi?

56 Ma eze ahụ nọ na-echeghar̄ị banyere Haịka, ma ncheghar̄ị ya abaghị ya uru.

57 O we kpọ Nedan, si ya, Je, chiri ndi-eyì-gi n'aka-gi, kwara Heikara nwa-nne-gi oruru-újú na ikwa-ákwá, kwa-kwa-ra ya ákwá ike dika ọ na-eme n'ubọchi-ya, nēcheta-ya.

58 Ma mgbe Nadan, ndị nzuzu, ndị na-amaghị ihe, ndị obi ha siri ike, gara n'ụlọ nwanne nna ya, ọ kwaraghị ákwá ma-ọbụ iru uju ma-ọbụ kwa akwa, kama ọ kpọkọtara ndị na-enweghị obi na ndị na-atụghar̄ị uche ma malite iri na ịṅụ ihe ọṅụṅụ.

59 Ma Nadan malitere ijide ụmụ-nwanyị na-eje ozi na ndị-orù nke Haịkara, ma kee ha agbụ ma mekpaa ha ahụ́ ma were ịhịhịa aka n'ahụ́ tee ha.

60 Ma o leghi anya nwunye nwa-nne-ya, bú nwayi ahu nke zulitere ya dika nwa-nwoke-ya, kama ọ chọrọ ka ya na ya daa n'imehie.

61 Ma Haịkara e gbuchapụrụ ya n'ebe zoro ezo, ma ọ nụkwara akwa nke ndị odibo ya na ndị agbata-obi ya, ma o toro Onye Kasị Elu, Onye-ebere, ma nye ekele, ma

ọ na-ekpe ekpere mgbe nile ma na-arịọ Chineke Kasị Elu arịrịọ. .
62 Ma onye-agha ahu nābiaru Heikara site n'oge rue mbẹ ọ nọ n'etiti ebe-nzuzo: Heikara we bia riọ ya aririọ. Ọ we kasie ya obi, riọ kwa ya nzọputa.
63 Ma mbẹ akusiri akukọ ahu n'ala nile ọzọ, na e nwuwo Haikara, bú onye-nkà, na eze nile nēwuta-kwa-ra eze Senakerib, lelìa ha, ha we tiere Haia, bú onye-ntà ilu.

ISI NKE 4

"Akụkọ ilu nke Sphinx." Gịnị mere Ahikar n'ezie. Nlaghachi ya.
1 Ma mbẹ eze Ijipt husiri na e bụru Heiaa, o biliri ngwa ngwa, degara eze, bú Senakerib, akwukwọ, na-echetara ya nime ya okwu bayere udo, na ahu ike, na idi-uku, na nsọpuru nke ayi nāchọsi ike nye gi. nwannem nwoke m'huru n'anya, bú eze Senakerib.
2 Achọsiwo m ike iwu nnukwu ụlọ n'etiti elu-igwe na ụwa, ma achọrọ m ka i zite m nwoke maara ihe, nke nwere amamihe site n'onwe gị ka o wuoro m ya, na ịza m ajụjụ m nile, na ka m wee nweta ya. ụtụ isi na ọrụ omenala Asiria ruo afọ atọ.'
3 O wee mechie akwụkwọ ozi ahụ ma zigara Senakerib.
4 O were ya, gua ya, nye ya ndi-eze-ya na ndi amara aha-ha nke ala-eze-Ya, ma ha nwere mgbagwoju-anya na ihere;
5 O we kpọkọta ndi-okenye na ndi-amam-ihe na ndi-amam-ihe na ndi-ọmuma-ihe, na ndi-dibia na ndi-dibia, na onye ọ bula nke nọ n'ala-ya, o we gua ha akwukwọ ahu, si ha, Ònye n'etiti unu gādi? jekuru Fero, bú eze Ijipt, za ya ajuju-ya nile?
6 Ha we si ya, Onye-nwe-ayi, bú eze! mara na o nweghị onye maara ajụjụ ndị a n'alaeze gị ma e wezụga Haikara, onye na-elekọta gị na odeakwụkwọ gị.
7 Ma ayi onwe-ayi, ọ dighi nka ọ bula ayi nwere, ma-ọbughi nání Nadan, bú nwa nwa-nne-ya, n'ihi na ọ zíri ya amam-ihe-ya na mmụta-ya na ihe-ọmuma-ya nile. Kpọkue ya, ka o we ghara itọpu eriri-nkiri a.
8 Eze we kpọ Nedan, si ya, Le akwukwọ a, ghọta ihe di nime ya. Ma mbẹ Nadan gua ya, ọ si, Onye-nwem! ònye puru iwu ulo-elu n'etiti elu-igwe na uwa?
9 Ma mbẹ eze nuru okwu nke Nadan, o wutere ya n'oké na iru uju, ma si n'oche-eze ya ridata ma nọdụ na ntụ, ma malite ịkwa akwa na ịkwa akwa n'ihi Haịka.
10 Na-asị, 'Ugbu m! O Haiqâr, onye mara ihe nzuzo na ilu! ahuhu diri gi, Haiqâr! Onye-ozizí obodom na onye-isi ala-ezem, òle ebe m'gāchọta dika Gi? O Haikara, onye nkuzi obodo m, olee ebe m ga-atụgharị maka gị? ahuhu diri gi! ka m'siworo kpochapu gi! m wee gee ntị n'okwu nke nwa nwoke nzuzu, onye na-amaghị ihe na-amaghị ihe, na-enweghị okpukpe, na-enweghị nwoke.
11 ah! ọzọ Ah maka onwe m! ònye ga-enye m gi otu mgbe, ma-ọbụ wetara m na Haikara dị ndụ? M'gēnye kwa ya nkera ala-ezem.
12 Òle ebe ihe a si bia? Ah, Haikara! Ka m'we hu gi otù ubọ, Ka afọ jum ilegide gi anya, na ihe-gi nātọm utọ.
13 ah! O nwuru m n'ihi gi rue mbẹ nile! O Haikara, kedu ka m'siworo gbuo gi! ma m'nānọgideghi n'ihe-gi rue mbẹ m'huru ọgwugwu okwu a.
14 Eze we nākwa ákwá abali na ehihie. Ma mbẹ onye-agha ahu huru iwe nke eze na iru uju ya n'aru Haikara, obi-ya we di nro n'ebe ọ nọ, o we bia nso n'iru ya, si ya:
15 'Onyenwe m! nye ndi-orù-gi iwu ka ha bipu isim. Eze we si ya, Ahuhu gādiri gi, Abu Samik, gini bu ajọ omume-gi?
16 Onye-mma-agha we si ya, Onye-nwem! orù ọ bula nke nēme ihe megidere okwu onye-nwe-ya, anēbụ ya, emewom ihe megidere iwu-gi.
17 Eze we si ya. 'Ahụhụ ga-adịrị gị, Abu Samịk, n'ime gịnị ka i meworo megide iwu m?'
18 Onye-mma-agha we si ya, Onye-nwem! i nyere m iwu ka m gbuo Haikara, ma ama m na ị ga-echegharị gbasara ya, na na e mejọrọ ya, m wee zoo ya n'otu ebe, ma m wee gbuo otu n'ime ndị ohu ya, ma ọ nọ na nchebe ugbu a n'ime ala. olùlù, ma ọ buru na i nyem iwu, M'gēme ka ọ biakute gi.
19 Eze we si ya. 'Ahụhụ ga-adịrị gị, Abu Samịk! i kwawom emò, ma Mu onwem bu onye-nwe-gi.
20 Onye-mma-agha ahu we si ya, É-è, kama ọ bu site na ndu nke isi-gi, onye-nwem! Haiqâr dị nchebe ma dị ndụ.'
21 Ma mbẹ eze nuru okwu ahu, o we mara okwu ahu n'ezie, isi-ya we gwua, ma ọ nāda #mbà n'ọṅù, o we nye ha iwu ka ha weta Haikara.
22 O we si onye-agha ahu, Orù kwesiri ntukwasi-obi! Ọ buru na okwu-gi bu ezi-okwu, M'gāgabiga-kwa-ra gi ọgaranya, M'gēme kwa ka nsọpuru-Gi di elu kari nke ndi-eyì-gi nile.
23 Ma onye-agha-agha we je n'iru nāṅuri ọṅu rue mbẹ ọ biaruru ulo Haikara. O we meghe ọnu-uzọ ebe-nzuzo ahu, we rida, hu Haikara ka ọ nọduru ala, nēto Chineke, nēkele kwa Ya.
24 O we tikue ya nkpu, si, Haikara, anameme ka ọṅù di uku, na obi-utọ, na obi-utọ di uku!
25 Haikara we si ya, Gini bu ozi a, Abu Samik? Ọ we kọrọ ya ihe nile bayere Fero site na nmalite we rue ọgwugwu ihe nile. O we kuru ya jekuru eze.
26 Ma mbẹ eze lere ya anya, ọ hu ya ka ọ nọ n'oké ukọ, na aji-ya toro ogologo dika anu-ọhia, ǹtú-ya we di ka nbạ-aka nke ugo, na aru-ya ruru unyi site n'ájá, agba nke ihu ya agbanweela wee daa, ma ugbu a dị ka ntụ.
27 Ma mbẹ eze huru ya, o nēwuta ya, o we bilie ngwa ngwa, makua ya, sutu kwa ya, kwa ákwá n'aru ya, si: 'Onye agọziri agọzi diri Chineke! Onye meworo ka i laghachikutem.
28 O wee kasie ya obi ma kasie ya obi. O we yipu uwe-nwuda-ya, tukwasi ya n'aru onye-agha ahu, me ya amara nke-uku, nye ya ọtutu àkù, me ka Haikara zuru ike.
29 Haikara we si eze, Ka onye-nwem, bú eze, di ndu rue mbẹ ebighi-ebi! Ihe ndị a bụ omume ụmụ nke ụwa. Ewetaram nkwu ka m'dabere na ya, o we ruda n'akuku, tudam.
30 Ma, O Onye-nwe! n'ihi na aputawom n'iru gi, ekwela ka emebụ gi. Eze we si ya: Onye agọziri agọzi ka Chineke bu, Onye mere gi ebere, mara kwa na emejọworo gi, we zọputa gi, we naputa gi site n'ibụ.

31 Ma gaa n’ebe a na-asa ahụ́ na-ekpo ọkụ, kọchaa isi gị, kpụpụ ntu gị, gbanwee uwe gị, mee onwe gị ihe ọchị ruo ụbọchị iri anọ, ka i wee meere onwe gị ihe ọma ma mee ka ọnọdụ gị na agba nke iru gị dịkwuo mma. nwere ike laghachikute gi.
32 Eze we yipu uwe-nwuda-ya di oké ọnu-ahia, yiwe ya Haikara: Heikara we kele Chineke, kpọ isi ala nye eze, we la n'ulo-ya ọṅuri na ọṅu, nēto Chineke Nke kachasi ihe nile elu.
33 Ndị ezinụlọ ya wee soro ya ṅụrịa ọṅụ, ndị enyi ya na ndị niile nụrụ na ọ dị ndụ ṅụrịkwara ọṅụ.

ISI NKE 5

E gosiri Ahikar leta nke “ilu” ahụ. Ụmụ nwoke na ugo. Ụgbọ elu nke mbụ na-agba. Gawa Egypt. Ahikar, ịbụ onye nwere amamihe na-enwekwa ihe ọchị. (Amaokwu nke 27).
1 O we me dika eze nyere ya iwu, we zuru ike ọgu ubọchi abua.
2 O we yikwasi onwe-ya uwe-nbọkwasi-ya nke-uke, we bạkuru eze, na ndi-orù-ya n'azu ya na n'iru ya, nāṅuri na ọṅù.
3 Ma mbẹ Nedan nwa nwa-nne-ya nwayi matara ihe ahu, egwu we jide ya, we tua egwu-ya, ọ maghi ihe gēme.
4 Haịkara we hu ya, ọ batara n'iru eze, kele ya, we zaghachi ekele ahu, me ka ọ nọdu ala n'akuku-ya, si ya,
'O enyi m Haiqâr! le akwukwọ-ozi ndia nke Jehova, bú eze Ijipt, zigara ayi, mbẹ ọ nuru na ebụru ebụ gi.
+ 5 Ha akpasuwokwa anyị iwe + wee merie anyị, + ma ọtụtụ n’ime ndị obodo anyị agbaala Ijipt n’ihi ụtụ isi nke eze Ijipt ziteworo ịnata anyị.
6 Haịkara wee were akwụkwọ ozi ahụ gụọ ya wee ghọta ihe dị n’ime ya.
7 O we si eze. 'Ewela iwe, onyenwe m! M'gāje Ijipt, m'gākwughachi kwa Fero ọziza-ya, we gosi ya akwukwọ nka, za kwa ya okwu bayere usu-ndi-agha, ziga kwa ndi nile nābạpu; M'gēme kwa ka ihere me ndi-iro-gi site n'enyemaka nke Chineke Nke kachasi ihe nile elu, na n'ihi ọṅù nke ala-eze-Gi.
8 Ma mbẹ eze nuru okwu a sitere na Haia, ọ ṅuriri ọṅu nke-uku, obi-ya we sa mbara, we gosi ya amara.
9 Haikara we si eze, Nyem ọgu ọgu ubọchi abua ka m'we tugharia uche n'ajuju a, lezie ya anya. Eze we kwere nka.
10 Haikara we ba n'ebe-obibi-ya, o we si ndi-nchu-àjà ka ha chiri umu-ugo abua nye ya, ha we chiri ha, butere ya ha: o we si ndi nākpa eriri ahu ka ha were ya eriri abua nke owu, nwoke ọ bula n'etiti ha. nnù cubit abua n'ogologo, o we me ka ewebata ndi-ọ̀kà n'osisi, nye ha iwu ka ha me oké igbe abua, ha we me nka.
11 O we chiri umu-ntakiri abua, were kwa ubọchi nile nāchu umu-aturu, nāzù ugo na umu-ntakiri, nēme kwa umu-okoro ahu ka ha nọkwasi n'azu ugo, were eriri siri ike ke ha, kegide ha n'ukwu-ha. nke ugo, ka ha nēfeli kwa elu nke-ntà nke-ntà kwa-ubọchi, n'ebe di cubit iri, rue mbẹ ha mara ahu, we gua ya; ma ha biliri ogologo ogologo nke eriri ahụ ruo mgbe ha ruru elu-igwe; ụmụ nwoke nọ n'azụ ha. Mgbe ahụ, ọ dọtara ha onwe ya.
12 Ma mbẹ Haikara huru na o mezuwo ọchichọ-ya, o nyere umu-ntakiri ahu iwu na mbẹ anēbuli ha n’elu-igwe ka ha tie nkpu, si:
13 Weta-kwa-ra ayi urọ na nkume, ka ayi wuere eze, bú Fero, ulo uku: n'ihi na ndi-ume-ngwu ka ayi bu.
14 Ma Haịkara emebeghị ka ha zụọ ha ma na-emega ahụ́ ruo mgbe ha ruru n’ókè kacha ike.
15 O wee hapụ ha, ọ gakwuuru eze wee sị ya, ‘Onyenwe m! agwuchawo ọlu-gi dika ọchichọ-gi si di. Sorom bilie ka m'we gosi gi ihe-ebube ahu.
16Eze we bilie, nọkwasi Haia, je n'ebe sara mbara, ziga ka a kpọta ugo na umu-ntakiri; ọ kuziri ha ihe. O we dọtara ha n'ebe ọ nọ, tiye ha n'ọnọdu-ha.
17 Ibobo we nwua eze na ndi ya na ha nọ: eze we sutu Haia ọnu n'etiti anya-ya abua, si ya, La n'udo, onye ihe-ya nātọm utọ! Nganga nke ala-ezem! I gāza kwa Ijipt okwu nile nke Fero, were kwa ike nke Chineke Nke kachasi ihe nile elu tiyere ya.
18 O we si ya nma, chiri usu-ndi-agha-ya na usu-ndi-agha-ya na umu-okorọbia na ugo, jerue ebe-obibi nile nke Ijipt; ma mbẹ ọ biaruru, o chigharia iru n'ala eze.
19 Ma mbẹ ndi Ijipt mara na Senakerib ezitewo otù nwoke sitere na nnọkọ-ikpé-ya ka ọ gwa Fero okwu, ka ọ za kwa ajuju-ya nile; .
20 O we bia bata n'iru Fero, kpọ isi ala nye ya dika o kwesiri ime ndi-eze.
21 Ma ọ sịrị ya: ‘Onyenwe m eze! Senakerib, bú eze, nēkele gi n'uba, na idi-uku, na nsọpuru.
22 Ma o zitewom, bú otù nime ndi-orù-Ya, ka m’we za gi ajuju-gi nile, ka m’we mezu kwa ihe nātọ gi utọ: n’ihi na i ezitewo ichọ n’aka onye-nwem, bú eze, onye gēwuere gi ulo-elu n’etiti ulo-elu ala. eluigwe na ụwa.
23 Ma mu onwem, site n'enyemaka nke Chineke kachasi ihe nile elu, na amara-Gi di ebube na ike nke onye-nwem, bú eze, gēwuru gi ya dika ọ nātọ gi utọ.
24 Ma, Onye-nwem, bú eze! ihe i kwuworo nime ya bayere utu-utu Ijipt arọ atọ, ubụ a nguzosi-ike nke ala-eze bu ikpé ziri ezi; ụtụ isi nke i kwuworo.
25 Ma ọ buru na azaa gi n'ajuju-gi nile, ọ fọduru gi iziga onye-nwem, bú eze, ihe ọ bula i kwuworo.
26 Ma mbẹ Fero nuru okwu ahu, o we nwua ya n'aru, o we bạru ya n'obi n'ihi ntọ-ala nke ire-ya na idi-utọ nke okwu-ya.
27 Eze Fero we si ya, Nwoke! gini bu aha-gi? Ọ si, Orù-gi bu Abiqam, ma mu onwem bu otù ndanda sitere n'etiti ndanda eze Senakerib.
28 Fero we si ya, Ọ̀ dighi onye-nwe-gi di elu kari gi, na o ziterem otù ndanda ka ọ zam, na ikpayerem uka?
29 Haịka we si ya, Onye-nwem, bú eze! Anam ariọ Chineke Nke kachasi ihe nile elu, ka m'we mezu ihe di n'obi-Gi: n'ihi na Chineke nọyere ndi nādighi ike, ka O we me ka ihere me ndi di ike.
30 Fero we si ka ha doziere Abiqm ebe-obibi, nye ya ọka, na anu, na ihe-ọṅuṅu, na ihe nile di ya nkpà.
31 Ma mbẹ o mebìri, mbẹ ubọchi atọ gasiri, Fero yiri uwe-ododo na ọbara-ọbara, we nọkwasi n’oche-eze-ya;
32 Fero we ziga kpọta Abiqam, ewe me ka ọ hu ya, we kpọ isi ala n'iru ya, sutu ala n'iru ya.

33 Eze, bú Fero, we si ya, Abiqam, ònye ka m'diyere? ma ndi amara aha-ha nke ala-ezem, ònye ka ha yitere?
34 Haikara we si ya, Onye-nwem, bú umu-nne, Gi onwe-gi di ka arusi Bel, ma ndi amara aha-ha nke ala-eze-gi di ka ndi-orù-ya.
35 Ọ si ya, Je, laghachi n'ebe a echi. Haịkara we je dika eze Fero nyere ya iwu.
36 N'echi-ya Haia we ba n'iru Fero, kpọ isi ala, guzo n'iru eze. Ma Fero yi uwe nācha ọbara-ọbara, ma ndi amara aha-ha nēyi uwe ọcha.
37 Fero we si ya, Abiqm, ònye ka m'diyere? ma ndi amara aha-ha nke ala-ezem, ònye ka ha yitere?
38 Ma Abiqm we si ya, Onye-nwem! dika anyanwu ka i di, ma ndi-orù-gi di ka ntu-ya nile. Fero we si ya, Je n'ebe-obibi-gi, bia ebe a echi.
39 Fero we nye Ogige-ya iwu ka ha yi uwe ọcha di ọcha, Fero we yi uwe dika ha, we nọkwasi n'oche-eze-ya, o we si ka ha kuta Haikara. O we ba, nọdu ala n'iru ya.
40 Fero we si ya, Abiqm, ònye ka m'diyere? ma ndi-isim, ònye ka ha yiri?
41 Ma Abiqm sịrị ya: 'Onyenwe m! Ị dị ka ọnwa, ma ndị amara gị dị ka mbara ala na kpakpando.' Fero we si ya, Je, nọ kwa n'ebe a echi.
42 Fero we nye ndi-orù-ya iwu ka ha yi uwe-nwuda di iche iche, Fero we yi uwe-nwuda nācha ọbara-ọbara, we nọkwasi n'oche-eze-ya, si ka ha kutara Abiqam. O we ba, kpọ isi ala nye ya.
43 Ma ọ sịrị, 'Abikam, ònye ka m dị ka? na usu-ndi-agham, ònye ka ha di? O we si, Onye-nwem! ị dị ka ọnwa Eprel, ma ụsụụ ndị agha gị dị ka okooko osisi ya.
44 Ma mbẹ eze nuru ya ọ ṅuriri ọṅu na ọṅu uku, si, O Abikam! mbẹ mbụ I tuyerem ka m'we tuyere arusi Bel, na ndi-isim tuyere ndi-orù-ya.
45 Ma nke ubọ̀ abua ka I werem tuyere anyanwu, tu kwa ndi-isim tuyere ìhè ìhè.
46 Ma nke ubọ̀ atọ ka I werem tuyere ọnwa, na ndi-isim tuyere mbara ala na kpakpando.
47 Ma nke ubọ̀ anọ ka i tuyerem n'ọnwa Eprel, na ndi-isim tuyere ifuru-ya. Ma ugbua, O Abikam! gosim, onye-nwe-gi, bú eze Senakerib, ònye ka ọ di? ma ndi-isi-ya, ònye ka ha yiri?
48 Ma Haikara we tie nkpu n'oké olu, si: Ya burum ihe-árú, na i gānọkwasi n'oche-eze-gi. Ma bilie n'ukwu-gi, ka m'we gosi gi onye onye-nwem, bú eze, di ka onye-nwe-ya, na onye ndi-isi-ya yiri.
49 Ma Fero nwere mgbagwoju anya n'ihi nnwere onwe nke ire ya na nkwuwa okwu ya n'ịza. Fero we si n'oche-eze-ya bilie, guzo n'iru Haia, si ya, Biko, gosim, ka m'we mara onye onye-nwe-gi, bú eze, di, na ndi amara aha-ya, onye ha di ka ya.
50 Haikara we si ya, Onye-nwem bu Chineke nke elu-igwe, ma ndi-isi-ya bu àmùmà na égbè-elu: ma mbẹ ọ chọrọ ka ifufe fe, miri-ozuzo we zo.
51 Ma ọ na-enye égbè eluigwe iwu, ma ọ na-amụba na mmiri ozuzo, ma ọ na-ejide anyanwụ, ma ọ dịghị enye ìhè ya, na ọnwa na kpakpando, ma ha adịghị gburugburu.
52 Ma o nyere oké ifufe iwu iwu, o wee fụọ na mmiri ozuzo wee zọda n'April ma bibie okooko ya na ụlọ ya nile.
53 Ma mbẹ Fero nuru okwu a, ọ bạjuru ya miri nke-uku, o we were oké iwe di ọku, si ya: 'Gbụe madu! gwam ezi-okwu, me ka m'mara onye I bu n'ezie.
54 O we gwa ya ezi-okwu. Mu onwem bu Haiqa, bú ode-akwukwọ, onye kachasi ndi-nzuzu nke eze Senakerib, na Mu onwem bu onye-isi-ya na onye-isi ala-eze-ya, na onye-isi-ọchi-ya.
55 O we si ya, I kwuwo ezi-okwu n'okwu a. Ma ayi anuwo ihe bayere Haia, na eze, bú Senakerib, emewo ka ọ nwua, ma gi onwe-gi di ndu, di kwa ndu.
56 Haikara we si ya, E, otú a ka ọ di, ma otuto diri Chineke, Onye ma-kwa-ra ihe ezoro ezo, n'ihi na onye-nwem, bú eze, nyere iwu ka ewe nwua, o we kwere okwu ndikom nākwa iko, ma Jehova naputaworo. Mu onwem, ma ngọzi nādiri onye nātukwasi Ya obi.
57 Fero we si Haia, Je, bia echi, gosim okwu nke m'nānughi n'aka ndi-isim, na n'ọnu ndi ala-ezem, na n'alam.

ISI NKE 6

Aghụghọ ahụ na-aga nke ọma. Ahikar zara ajụjụ niile Fero. Ụmụ nwoke nọ n'ugo bụ njedebe nke ụbọchị ahụ. Wit, bụ́ nke a na-adịghị ahụkebe n'Akwụkwọ Nsọ oge ochie, ka e kpughere n'amaokwu nke 34-45.
1 Haikara we ba n'ebe-obibi-ya, de akwukwọ, si nime ya otú a:
2 Site n'aka Senakerib, bú eze Asiria. na Ninive nye-kwa-ra Fero eze Ijipt.
3 'Udo diri gi, nwannem! ma ihe anyị na-eme ka ị mata site na nke a bụ na nwanne nwere mkpa nwanne ya nwoke, na ndị eze nke ibe ya, ma olileanya m n'aka gị bụ na ị ga-agbazinye m narị talent ọla-edo itoolu, n'ihi na achọrọ m ya maka iri nri. ufọdu nime ndi-agha, ka m'we mefu ya n'aru ha. Ma mbẹ nwa oge fọduru m'gēzite gi ya.
4 O we bạchie akwukwọ ahu, nye Fero n'echi-ya.
5 Ma mbẹ ọ huru ya, o juru ya anya, si ya, N'ezie, ọ dighi mbẹ ọ bula m'nānu ihe dika asusu a n'ọnu onye ọ bula.
6 Haikara we si ya, N'ezie nka bu ugwọ nke i ji onye-nwem, bú eze.
7 Fero we nara nka, si, Haikara, dika gi ka ọ bu, bú onye nēfè ndi-eze ezi-okwu.
8 Onye agọziri agọzi ka Chineke bu Onye meworo gi ka i zue okè n'amam-ihe ma were amamihe na ihe-ọmuma chọọ gi mma.
9 Ma ubụ a, O Haikara, ihe fọduru ayi n'aka-gi, ka i wue dika ulo-elu n'etiti elu-igwe na uwa.
10 Haịka wee sị: 'Ịnụ bụ irube isi. M'gēwu-kwa-ra gi ulo-elu dika ọchichọ-gi na arọrọ-gi si di; ma, Onye-nwem, a na m edozi anyị lime na nkume na ụrọ na ndị na-arụ ọrụ, ma enwere m ndị na-ewu ụlọ nke nwere nkà, ndị ga-ewuru gị ụlọ dịka ị chọrọ.
11 Eze we dozie ihe ahu nile nye ya, ha we je n'ebe sara mbara; Haika na umu-ya ndikom we bia na ya, chiri ugo na umu-okorọbia n'aka-ya; eze na ndi-isi-ya nile we je, obodo ahu nile we chikọta onwe-ha, ka ha we hu ihe Heikara gēme.

12 Haịkara we zipụ ugo n'igbe ndị ahụ, kee ụmụ okorobịa ahụ n'azụ, kegide ụdọ ndị ahụ n'ụkwụ ugo, hapụ ha ka ha jee n'ife. Ha we rigo n'elu, rue mbẹ ha nọduru n'etiti elu-igwe na uwa.
13 Umu-ndikom ahu we tie nkpu, si, Wetanu brik, butenu urọ, ka ayi wue ulo uku eze, n'ihi na ayi nēguzo n'efu.
14 Ibobo we nwua ìgwè madu ahu n'aru, nēbụ kwa ha n'obi, o we ju ha anya. Ibobo we nwua eze na ndi-isi-ya.
15 Haikara na ndi-orù-ya we malite tibụe ndi ahu nēje ozi, tikue usu-ndi-agha eze, si ha, Wetara ndi ahu mara ihe ihe ha nāchọ, unu ebọchi-kwa-la ha n'ọlu-ha.
16 Eze we si ya, I nāwi ara; ònye puru iweta ihe ọ bula rue ebe di anya?
17 Ma Haikara we si ya, Onye-nwem! kedu ka anyị ga-esi wuo nnukwu ụlọ n'ikuku? ma asi na onye-nwem, bú eze, nọ n'ebe a, ọ gāwuwori ọtutu ulo uku n'otù ubọchi.
18 Fero we si ya, Je, Heia, n'ebe-obibi-gi, zuru ike: n'ihi na ayi arapuwo iwu ulo uku ahu, biakutem echi.
19 Haịkara we je n'ebe-obibi-ya, n'echi-ya ọ bia-kwa-ra n'iru Fero. Fero we si, Haikara, gini di akukọ bayere inyinya onye-nwe-gi? n'ihi na mbẹ Ọ nọ nso n'ala Asiria na Nineve, mbẹ nne-ayi nānu kwa olu-Ya, ha nātu umu-ha.
20 Ma mbẹ Haikara nuru okwu a, ọ gara chiri nwa-mba, ke ya abụ, malite iti ya ihe-ike, rue mbẹ ndi Ijipt nuru ya, ha we je gosi eze.
21 Fero we ziga kpọta Haia, si ya, Haia, n'ihi gini ka i nēti ihe a, tie anu-ọhia ahu dara ogbi?
22 Haikara we si ya, Onye-nwem, bú eze! N'ezie ọ meworom ihe jọrọ njọ, o we kwe omume iṅu-miri na itì ihe a: n'ihi na onye-nwem, bú eze, bú Senakerib, enyeworom oké ọkpa-ya, o we nwe olu di ike, mara kwa awa ehihie na abali.
23 Nwamba ahụ wee bilie kpọmkwem n'abalị a ma gbupụ isi ya wee pụọ, ma n'ihi omume a ka m mere ya ka ọ ṅụọ mmanya a.
24 Fero we si ya, Haikara, n'ihe a nile ka m'nāhu na i nēme agadi, na i nọ kwa n'ọmumu-gi: n'ihi na n'etiti Ijipt na Ninive, ọgu umu-ntakiri-iri atọ na asatọ di; isi ọkpa-gi, laghachi kwa?
25 Ma Haikara we si ya, Onye-nwem! ọ buru na ebe di anya di otú a n'etiti Ijipt na Ninive, Ùnu gēsi aṅa aṅa nti mbẹ inyinya onye-nwem, bú eze, nābạ nwa-ha? ọ̀ bu kwa n'ihi gini ka olu inyinya gāruru Ijipt?
26 Ma mbẹ Fero nuru ya, ọ matara na Haia zara ajuju-ya nile.
27 Fero we si, Haika, anamachọ ka i mem udọ̀ nke ájá nke oké osimiri.
28 Haikara we si ya, Onye-nwem, bú eze, nye ha iwu ka ha wetaram udọ̀ n'ulo-àkù, ka m'we me otù dika ya.
29 Haikara we je n'azu ulo, bạ ọwa-miri n'ofè oké osimiri, were nju-aka ájá n'aka-ya, ájá-oké osimiri, ma mbẹ anyanwu wara, ba nime n'oghere nile, we bạsa. ájá dị n'anyanwụ ruo mgbe ọ dị ka à ga-asị na a kpara akpa dị ka ụdọ.
30 Haikara we si, Nye ndi-orù-gi iwu ka ha were udọ̀ ndia, ma mbẹ ọ bula i gāchọ ya, m'gākpa gi udọ̀ dika ha.
31 Fero we si, O Haikara, ayi nwere nkume-igwe-nri n'ebe a, ma a bạjiwo ya, anamachọ kwa ka i tua ya.
32 Haịkara we le ya anya, chọta nkume ọzọ.
33 Ọ si Fero, Onye-nwem! Mu onwem bu onye ala ọzọ: ma enweghim ihe-ọlu eji akpu ákwà.
34 Ma anamachọ ka i nye ndi nākpu akpukpọ-ukwu-gi nke kwesiri ntukwasi-obi iwu ka ha bụpu awl n'elu nkume a, ka m'we kwa nkume-igwe-nri ahu.
35 Fero na ndi-isi-ya nile we chìa ọchì. Ọ si, Onye agọziri agọzi ka Chineke Nke kachasi ihe nile bu, Onye nyere gi amam-ihe na ihe-ọmuma nka.
36 Ma mbẹ Fero huru na Haia emeriwo ya, we nyeghachi ya ọziza-ya nile, ngwa ngwa ọ di ọku, o we si ha ka ha nara ya utu-utu arọ atọ, na butere ya Haikara.
37 O we yipu uwe-nbọkwasi-ya, yiwe Haikara, na ndi-agha-ya, na ndi-orù-ya, nye ya ihe-nzuta nke ije-ya.
38 Ọ si ya, La n'udo, gi ike nke onye-nwe-ya na npako nke ndi-dibia-ya! Ọ nwere onye ọ bụla n'ime ndị Sultan nke gị? kelem onye-nwe-gi, bú eze, bú Senakerib, si ya otú ayi zigara ya onyinye-inata-iru-ọma: n'ihi na afọ ju ndi-eze n'ihe ntà.
39 Haikara we bilie sutu aka eze, bú Fero, sutu kwa ala n'iru ya, chọ kwa ike na idi-uku, na iba-uba n'àkù-ya, si ya, Onye-nwem! Achọwom n'aka-gi ka onye ọ bula n'etiti umu-nne-ayi we ghara idi n'Ijipt.
40 Fero we bilie zisa ndi-ozizí n'èzí nile nke Ijipt na ọ dighi otù onye nime ndi Asiria ma-ọbu Ninive gāfọdu n'ala Ijipt, kama ka ha soro Haia je.
41 Haikara we je, si n'iru eze Fero pua, je, ichọ ala Asiria na Nineve; o nwe-kwa-ra àkù na ọtutu àkù.
42 Ma ozi ahụ ruru eze Senakerib na Haịka na-abịa, o wee pụọ izute ya ma ṅụrịa ọṅụ nke ukwuu n'ihi ya, makụọ ya, sutukwa ya ọnụ, sị ya: 'Nwa, bịa n'ụlọ: nwanne m! nwanne m nwoke Haikara, ike nke ala-eze m, na mpako nke ala-eze m.
43 Riọ ihe i nāchọ n'akam, ọbuná ọ buru na nkera ala-ezem na ihe-nnwetam ka i nāchọ.
44 Haikara we si ya, Onye-nwem, bú eze, di ndu rue mbẹ ebighi-ebi! Mere amara, Onye-nwem, bú eze! nye Abu Samịk n'ọnọdụ m, n'ihi na ndụ m dị n'aka nke Chineke na n'aka ya.'
45 Senakerib, bú eze, we si, Nsọpuru diri gi, Haia, ihe-ya nātọ utọ! M ga-eme ka ọdụm Abu Samîk onye-agha dị elu karịa ndị ndụmọdụ nzuzo m niile na ndị ọkacha mmasị m.'
46 Eze wee malite ịjụ ya otú ya na Fero si na-agakọta site na mbụ ọ bịarutere ruo mgbe o siri n'ihu ya bịa, na otú o si zaa ajụjụ ya niile, na otú o si nata ụtụ n'aka ya, na mgbanwe ndị ahụ. nke uwe na onyinye.
47 Senakerib, bú eze, we ṅuria ọṅu nke-uku, si Haia, Were ihe nāchọghi gi n'utu a, n'ihi na ọ di n'aka-gi.
48 Ma Haikara etiti: Ka eze di ndu rue mbẹ ebighi-ebi! Ọ dighi ihe m'chọworo ma-ọbughi nzọputa nke onye-nwem, bú eze, na idi-uku nke idi-uku-Ya.
49 O Onye-nwe! kedu ihe m ga-eme na akụ na ụba na ihe ndị yiri ya? ma ọ buru na i gēmerem amara, nyem Nadan nwa nwa-nnem nwayi, ka m'we kwughachi ya n'ihe o meworom, nye kwam ọbara-ya, me ka m'ghara ikpe-ọmuma-ya.

50 Senakerib, bú eze, we si, Kuru ya, enyewom gi ya. Haịkara we were Nadan nwa nwa-nne-ya nwoke, were nḅa-ọku ígwè ke aka-ya abua, me ka ọ ba n'ebe-obibi-ya, tiye nḅa-aka-akàrà n'ukwu-ya, were eriri kechie ya, ma mḅẹ kesiri ya otú a, ọ tubà ya. o we ba n'ime-ulo ahu nke ḅara ọchichiri, n'akuku ọnọdu-abali ahu, o we guzo Nebuhal ibu onye-nlekọta-ya ka ọ nēnye ya otù ogbe achicha na otù mḅẹ ntà miri ubọchi nile.

ISI NKE 7

Ilu nke Ahikar nke o ji gụchaa akwụkwọ ụmụ nwanne ya. Ihe atụ dị egwu. Ahikar kpọrọ nwa okoro ahụ aha mara mma. Ebe a na-agwụ akụkọ Ahikar.
1 Ma mḅẹ ọ bula Haia nābà ma-ọbu nāpu ọ nābara Nedan, bú nwa nwa-nne-ya, mba, nāsi ya n'amam-ihe:
2 ‘O Nadan, nwa m nwoke! Emerem gi ihe nile di nma na ihe di nma, i were kwa ihe jọrọ njọ na ihe ọjọ na igbu ọchụ kwụọ m ụgwọ maka ya.
3 ‘O nwa m nwoke! ọ bu n'ilu ka anāsi: Onye nējighi nti-ya ege nti, ha gēme ka ọ ṅa nti n'ikpa-ife-ya.
4 Nadan we si, N'ihi gini ka i nēwesam iwe?
5 Haikara we si ya, N'ihi na m'mere ka i rigota, zí kwa gi ihe, nye kwa gi nsọpuru na nsọpuru, me kwa gi ka i di uku, me kwa ka i ghọ nkpuru kachasi nma, me ka i nọdu n'ọnọdum ka i we buru onye-nketa. n'uwa, i we mesom ihe-ọmuma, were kwa ntipiam kwughachim.
6 Ma Onye-nwe matara na e mejọrọ m, ma ọ zọpụtara m site n’ihe-ahịa nke i debere nye m, n’ihi na Onye-nwe na-agwọta obi ndị tiwara etiwa ma na-egbochi ndị ekworo na ndị mpako.
7 O nwa m nwoke! Ị dịworo m dị ka akpị nke ọ na-adakwasị ọla, mapuo ya.
8 Nwa m nwoke! Ị dị ka nne mgbada nke na-eri mgbọrọgwụ nke ara, ọ na-agbakwunyekwa m ta ma echi ka ha ga-agbaze n'ime mgbọrọgwụ m.
9 Nwa m nwoke! i jeruo onye huru ibe ya ka o gba ọtọ n'oge oyi oyi; o we were miri oyi wukwasi ya.
10 Nwa m nwoke! Ị dịworo m dị ka nwoke nke weere nkume, tụba ya n'elu-igwe, iji ya tubụe Onye-nwe-ya. Nkume ahu adaghi kwa, o rughi kwa elu nke-uku, ma ọ bu ihe kpatara ikpe-ọmuma na nmehie.
11 Nwa m nwoke! Ọ bụrụ na ị sọpụrụ m ma sọpụrụ m ma ṅa ntị n'okwu m, ị gaara abụ onye nketa m, na ị ga-achịkwa ọchịchị m.
12 O nwa m nwoke! mara na ọ bụrụ na ọdụ nkịta ma ọ bụ ezì dị cubit iri n'ogologo, ọ gaghị abịarute ọnụ ahịa ịnyịnya, ọ bụrụgodị na ọ dị ka silk.
13 Nwa m nwoke! Echere m na ị gaara abụ onye nketa m n’ọnwụ; ma gi onwe-gi site n'ekworo-gi na npako-gi nāchọ ime ka m'nwua. Ma Jehova napụtaram n’aghụghọ gị.
14 O nwa m nwoke! I diworom ka ọnyà etiyere n'elu ebe-ikpofu-ihe, nza we bia, hu ọnyà ahu ọtọ. Nza we si ọnyà ahu, Gini ka i nēme n'ebe a? Ọnyà ahụ kwuru, "Ana m ekpe ekpere ebe a nye Chineke."
15 Igbe ahu we jua ya, si, Gini bu iberibe osisi nke i nējide? Ọnyà ahụ kwuru, "Nke ahụ bụ obere osisi oak nke m dabere n'oge ekpere."
16 Lark we si: Gini bu kwa ihe ahu di n'ọnu-gi? Ọnyà ahụ kwuru, sị: "Nke ahụ bụ achịcha na nri nke m na-ebu maka ndị agụụ na-agụ na ndị ogbenye na-abịakwute m."
17 Lark sịrị: “Ugbu a ka m ga-abịa rie nri, n’ihi na agụụ na-agụ m? Ọnyà ahu we si ya, Ga n'iru. Na lark bịarutere na ya, nwere ike iri.
18 Ma ọnyà ahụ malitere ma jide igbe ahụ n’olu ya.
19 Lark ahu we za, si ọnyà ahu, Ọ buru na nke ahu bu nri-gi nke agu nāgu Chineke nānaraghi ebere-gi na omume-ọma-gi nile.
20 Ma ọ bụrụ na nke ahụ bụ obubu ọnụ gị na ekpere gị, Chineke anabataghị obubu ọnụ gị ma ọ bụ ekpere gị, ma Chineke agaghị emezi ihe dị mma gbasara gị.”
21 Nwa m nwoke! Gi onwe-gi abuworom (dika) ọdum nke mere enyi, inyinya-ibu nējeghari kwa n'iru ọdum nwa oge; otu ụbọchị, ọdụm ahụ malitere n'elu ịnyịnya ibu ahụ wee rie ya.
22 Nwa m nwoke! Ị ghọrọ m dị ka ahịhịa ọka wit, n'ihi na ọ dịghị ihe ọ bụla ọ na-emere, kama ọ na-emebi ọka wit na-ata ya.
23 Nwa m nwoke! i di ka nwoke nāgha ọka wheat iri, mḅẹ o ruru mḅẹ owuwe-ihe-ubi, o we bilie ghọ nkpuru-ya, chikọta ya, zọcha ya, dọḅu onwe-ya n'ọlu n'aru ya nke-uku, o we ghọ iri. ọtùtù, onye-nwe-ya we si ya, Gi onye-ume-ngwu!
24 Nwa m nwoke! I buworom ka akpara nke tubàra n'úkwù, ma ọ pughi izọputa onwe-ya, ma ọ kpọkuru uja, ka o were onwe-ya tubà ha n'ubụ.
25 O nwa m nwoke! I ghọrọm dị ka nkita nke na-ajụ oyi wee banye n'ụlọ ọkpụite ikpo ọkụ.
26 Ma mḅẹ ọ kposiri ọku, o we malite ibọ ha, ha we chupu ya, tie ya, ka o we ghara ita ha aru.
27 O nwa m nwoke! Ị dịworo m dị ka ezì nke batara n’ebe a na-asa ahụ dị ọkụ, ya na ndị mara mma, ma mgbe o si n’ebe a na-asa ahụ dị ọkụ pụta, ọ hụrụ oghere ruru unyi, ọ ga-agbadakwa wee gbadaa n’ime ya.
28 O nwa m nwoke! Ị dịworo m dị ka mkpi nke jikọrọ aka na ibe ya n'ụzọ ha na-aga ịchụ àjà, ma o nweghị ike ịzọpụta onwe ya.
29 Nwa m nwoke! Nkita nke anaghi eri nri site n'ichu nta ya na-aghọ nri ijiji.
30 O nwa m nwoke! aka nke nādighi-adọḅu onwe-ya n'ọlu nālu ọlu-ubi na (nke di anya-uku na aghughọ, agēbipu ya n'ubu-ya.
31 O nwa m nwoke! anya nke nādighi-ahu ìhè nime ya, ugolo-ọma gātukwasi ya, tupu ya.
32 Nwa m nwoke! i we dim ka osisi nke ha nēḅu alaka-ya, o we si ha, Ọ buru na ihe ọ bula nimem adighi n'aka-unu, n'ezie unu apughi ibipum.
33 O nwa m nwoke! ị dị ka nwamba ahụ ha sịrị: "Hapụ ndị ohi ruo mgbe anyị mere gị a yinye ọla edo na-azụ gị sugar na almọnd."
34 O we si, Echefughm aghughọ nke nnam na nnem.
35 O nwa m nwoke! Ị dị ka agwọ nke nọ n'elu osisi ogwu mgbe ọ nọ n'etiti osimiri, anụ ọhịa wolf hụkwara ha wee sị: "Ihe ọjọọ dị n'elu ihe ọjọọ, ya na onye na-eme ihe ọjọọ karịa ha abụọ na-eduzi."

36 Agwọ ahu we si anu-ọhia wolf, Nwa-aturu na ewu na aturu nke I riri ná ndu-gi nile, Ì gēchighachi ha nye ndi bu nna-ha na ndi muru-ha, ma-ọbu na ọ dighi?
37 Anụ ọhịa wolf sịrị, “Ee e.” Agwọ ahu we si ya, Asim na n'azu onwem, Gi onwe-gi bu onye kacha njọ n'etiti ayi.
38 Nwa m nwoke! Ejim ezi nri nye gi nri, ma i chirighi achicha kpọrọ nku nyem.
39 Nwa m nwoke! Enyere m gị mmiri shuga. na-aṅụ na ezi sirop, ma i nyeghị m mmiri si n'olulu mmiri ahụ ṅụọ.
40 Nwa m nwoke! M'we zí gi, me ka i rigota, I we gwurum ebe-nzuzo, we zonam.
41 Nwa m nwoke! M'we were nzụlite kacha mma kulite gi, zụọkwa gi dika osisi cedar toro ogologo; I we bạgọ, rutekwam.
42 Nwa m nwoke! ọ bu olile-anyam bayere gi na I gēwurum ulo-ntu ewusiri ike, ka ewe zonarim n'iru ndi-irom nime ya, ma I we dim ka onye nēlì ozu n'ebe di omimi nke uwa; ma Onye-nwe nwere ọmịiko n’ebe m nọ wee napụta m n’aghụghọ gị.
43 Nwa m nwoke! M'we gọzie gi, i we were ihe ọjọ na ikpọ-asì kwughachim, ma ubụ a m'gādọwapu anya-gi abua, me gi ihe-oriri nye nkita, bụpu ire-gi, were ọnu mma-agha bipu isi-gi; ma kwụọ gị ụgwọ maka ihe arụ gị nile.
44 Ma mgbe Nadan nụrụ okwu a site n’ọnụ nwanne nna ya Haịkara, ọ sịrị: ‘O nwanne nna! Mesom dika ọmuma-Gi si di, bạghara kwam nmehiem nile: n'ihi na ònye di nke mehieworo dikam, ma-ọbu ònye di nke nābạghara dika Gi?
45 Nabata m, nwanne nna m! Ma ubụ a ka m'gēfè òfùfè n'ulo-gi, dozie inyinya-gi nile, kpochapu kwa ǹsí anu-ulo-gi, zìe ìgwè ewu na aturu-gi: n'ihi na Mu onwem bu onye nēmebi iwu, Gi onwe-gi bu kwa onye ezi omume: Mu onwem bu onye ikpe mara na Gi onwe-gi bu onye nābạghara.
46 Ma Haikara we si ya, Nwam nwoke! gi onwe-gi di ka osisi nke nāmighi nkpuru n'akuku miri, ma onye-nwe-ya chọsiri ike ibitu ya, o we si ya, Wepum n'ebe ọzọ, ọ buru kwa na m'mughm nkpuru, bụtum.
47 Onye-nwe-ya we si ya, Gi onwe-gi, ebe i nọ n'akuku miri ahu amughi nkpuru, ì gēsi aṅa mi nkpuru mbẹ i nọ n'ebe ọzọ?
48 Nwa m nwoke! agadi ugo kariri nwa-okoro ugo.
49 Nwa m nwoke! ha sịrị anụ ọhịa wolf, “Chebe atụrụ ka ájá ha ghara imerụ gị ahụ́.” Anụ ọhịa wolf wee sị, “Ahịhịa mmiri ara ehi atụrụ dị mma maka anya m.”
50 Nwa m nwoke! ha mere anụ ọhịa wolf ka ọ gaa ụlọ akwụkwọ ka ọ mụta ịgụ ihe wee sị ya, sị A, B. Ọ sịrị, "Nwa atụrụ na ewu na mgbịrịgba m"
51 Nwa m nwoke! ha debere ịnyịnya ibu ahụ na tebụl wee daa, malite ịtụgharị onwe ya n'ájá ma otu sị, "Ka ọ tụgharịa onwe ya, n'ihi na ọ bụ ọdịdị ya, ọ gaghị agbanwe.
52 Nwa m nwoke! Okwu a kwadoro nke na-agba ọsọ: "Ọ bụrụ na ị mụrụ nwa nwoke, kpọọ ya nwa gị nwoke, ma ọ bụrụ na ị na-azụ nwa nwoke, kpọọ ya ohu gị."
53 O nwa m nwoke! onye nēme ezi ihe gēzute ezi ihe; ma onye na-eme ihe ọjọọ ga-ezute ihe ọjọọ, n’ihi na Jehova na-akwụghachi mmadụ dị ka ọ̀tụ̀tụ̀ ọrụ ya si dị.
54 Nwa m nwoke! gini ka m'gāgwa gi kari okwu ndia? n'ihi na Onye-nwe mara ihe ezoro ezo, Ọ mara kwa ihe-omimi nile na ihe-nzuzo nile.
55 Ọ gākwughachi kwa gi, kpe kwa ikpe n'etiti mu na gi, nyeghachi kwa gi dika ọzara-gi nile si di.
56 Ma mgbe Nadan nụrụ okwu ahụ site n’ọnụ nwanne nna ya Haịkara, ọ zara ngwa ngwa ma dị ka eriri afọ gbapụrụ agbapụ.
57 Ma akụkụ-ụkwụ ya zara aza, ụkwụ ya na ụkwụ ya na akụkụ ya, ma ọ dọwara adọwa, afọ ya gbawakwara na afọ ya gbasasịrị, o wee laa n’iyi ma nwụọ.
58 Ma ikpe-azụ ya bụ mbibi, ma ọ gara ala-mụọ. N'ihi na onye gwuru nwa-nne-ya olùlù gādabà nime ya; ma onye nējide ọnyà ka agānwude nime ha.
59 Nke a bụ ihe mere na (ihe) anyị hụrụ gbasara akụkọ Haịkara, na otuto dịrị Chineke ruo mgbe ebighị ebi. Amen, na udo.
60 E mechawo akụkọ ihe mere eme a site n’enyemaka nke Chineke, ka ọ dị elu! Amen, Amen, Amen.